

Burgemeesters 1810-2005

Emiel van der Hoeven

Gerekend vanaf 1810 zestien Voorhoutse burgemeesters op een rij. Dat betekent een gemiddelde zittingsperiode van ruim twaalf jaar. Burgemeester Terwee had de langste zittingsperiode: vijfendertig jaar en De Kempenaer, zijn opvolger, de korste periode: vijf jaar.

Otto Anne graaf van Bylandt 1810-1817

* Den Haag 13 december 1766 - Princenhage 20 februari 1857

De Waals Hervormde Van Bylandt was burgemeester van Voorhout en Sassenheim. Hij was sinds mei 1791 getrouwd met Agatha Wilhelmina Trent. Van Bylandt heeft een indrukwekkend carrière; hij was onder meer: kamerheer van prins Willem V, belast met het toezicht op de studie van de Erfprins aan de Leidse Hogeschool, vanaf 1787 ritmeester Garde du Corps, gedeputeerde in de Koloniale Raad, ambtsjonker Tieler- en Bommelerwaard, kamerheer van de prins van Oranje, eerste kamerheer van koningin Hortense, van 1810 tot 1813 kamerheer keizer Napoleon, lid Provinciale Staten van Gelderland voor de Ridderschap van 1816 tot 1825 en in de periode 1848-1849 lid van de Eerste Kamer

Gualtherus Soetbrood Piccardt 1817-1831

* Delfzijl 10 september 1780 - Newcastle (Engeland) tussen 1846-1848.¹

In de periode 1817-1825 werd Soetbrood Piccardt als schout en tussen 1825 en 1831 werd als burgemeester vermeld. Gualtherus Soetbrood Piccardt is de jongste zoon van Gualtherus Piccardt, commies der konvoeien en licenten en de jeugdige Geertruida de Backer. Zij kregen drie kinderen. Van beroep was hij: koopman (1802), commissionair in effecten (1829) en burgemeester van Voorhout.

Op 21 november 1805 werd Gualtherus als poorter in Leiden ingeschreven. Hij kwam van Deventer. Zijn getuigen zijn: Gijsbert van der Spruyt en Jan Dermout. Hij trouwde onder de naam van Piccardt en voegde de naam van zijn schoonmoeder Soetbrood toe. Op 24 oktober 1802 trouwde hij met de 32-jarige Utrechtse Johanna Agneta Grommé, (overleden op 29-11-1852 te Goes),² dochter van Willem David Grommé, boekverkoper, en Catharina Soetbrood. Bij het huwelijk woonde de bruidegom op de Mare en de bruid op de Hogewoerd. In 1818 woonde het gezin op de Leidse Hogewoerd. Het echtpaar kreeg 7 kinderen. Op 7 mei 1806 werd hem een paspoort verstrekt om naar Frankrijk te gaan. Hij was toen 24 jaar.³ In 1830 werd Soetbrood Piccardt voor de Kamer

van Koophandel failliet verklaard. Volgens een verhaal in de Nederlandse Leeuw zou hij met een ijzeren kist, met de begraafboeken van Voorhout en Noordwijk, in een vissersboot naar Engeland zijn gevlucht. De vlucht klopt en staat uitvoerig beschreven. De meegenomen boeken zouden zich in een geheime afdeling van de bibliotheek van The London Museum bevinden. Het Gemeenteverslag 1861 Voorhout vermeldt dat Soetbrood Piccardt naar Engeland is gevlucht. Hij bewaarde zijn stukken in zijn Leidse woonhuis aan de Hogewoerd en is met de noorderzon vertrokken. De stukken voor 1830 zijn verloren. Raadslid Jan van den Berg nam van 7 oktober 1830 tot 26 september 1831 waar voor hem.

Cornelis (de) Visser 1831-1837

Cornelis Visser trouwde met Maria de Ko(c)k. Hun in Schoonhoven op 15 maart 1789 gedoopte dochter Marringje trouwde in Bergambacht met Dirk van Rijswijk. In het notarieel archief van Warmond van 16 april 1834 lezen we het volgende: Burgemeester Cornelis Visser, echtgenoot van Maria de Kok verkoopt aan Lammert de Kok geërfd land in Rijsburg en Oegstgeest aan de Noordwijkse notaris Johan Jacob Schaffer. Bij het vertrek van Visser ontstonden wat kleine probleempjes. Hij scheen van de gemeente Voorhout nog wat tegoed te hebben. *'Dat het de gemeenteraad bevreemd, dat door den Heer Visser niet vroeger deze gelden zijn terug gevraagd, daar toch Z.E. ultimo December 1837 opgehouden heeft in betrekking met de gemeente van Voorhout te staan.'* Uit de overname van de gemeentelijke stukken door zijn opvolger bleek echter niets. *'Weshalve de gemeenteraad uwe Excellentie verzoekt geen gunstig gevolg te geven aan het request van den Heer Visser, ten minste tot zoo lang ZE niet door bewijzen zal gestaafd hebben, dat de gemeente Voorhout aan ZE f 129.95 schuldig is, welke som de gemeenteraad meent reeds door den heer Visser te zijn gerecouvreerd en ten minste stellig zonder hare authorisatie en bewilliging uitgegeven is, en in alle gevallen grootendeels niet tot de noodzakelijke uitgaven dezer gemeente zullen behoord hebben.'* Visser vertrok naar Rijswijk.⁴

Edouard van Olden 1838-1860

* Den Haag 14 september 1809 - 1869. Installatie: 2 januari 1838.

Van Olden was secretaris en burgemeester van Oegstgeest. Hij is een zoon van Rudolph van Olden en Jacqueline Marie Drogat, beiden voor 1839 overleden. Edouard heeft voldaan aan de wet op de Nationale Militie met het certificaat van 23 oktober 1839 no. 1243. Van Olden studeerde aan de Leidse Universiteit en stond daar sinds 7 oktober 1828 ingeschreven bij rector Jano Bake als rechtenstudent. Hij trouwde op 30-jarige leeftijd op 14 november 1839 in Voorhout

met de 24-jarige katholieke Joanna van Steijn, geboren op 1 oktober 1815 in Voorhout, dochter van Klaes van Steijn, bouwman-arbeider, en Martha Pieterse Westerbeek. Uit het huwelijk volgden 9 kinderen, waarvan de oudste op 14 november gewettigd werd⁵. In het geboorteregister is de naam van de vader rigoreus doorgestreept en onleesbaar. Er boven staat de naam Van Olden.

De raadsnotulen: ... houdende benoeming van den heer Mr. E. van Olden tot Burgemeester en Secretaris van Voorhout, met eervol ontslag van den Heer C. Visser, uit laatst gemelde betrekking, naar aanleiding van welk besluit dezen Raad door zijne Excellentie den Heer Gouverneur voornoemd bij evengemeld Missive wordt uitgenoodigd om, nadat de nieuw benoemde den Eed als Burgemeester in handen van zijne Excellentie zal hebben afgelegd, hem tot het afleggen van den Eed als Secretaris toe te laten en vervolgens tot de installatie over te gaan en daarvan het Proces Verbaal in te zenden, en wijders te zorgen dat door den aftredenden Burgemeester en Secretaris, alle stukken en papieren de Gemeente administratie betreffende op behoorlijken inventaris aan den nieuw benoemden worden overgegeven. Waarop gedelibereerd zijnde is besloten: De Heeren Leden Cornelis van Rijn en Jacobus van der Zijden te committeren om aan de Heer Mr. E. van Olden ter vergadering binnen te leiden, welke commissie door de beide Heeren bereidwillig wordt aangenomen...

In 1839 liet Edouard van Olden in de Elstgeestepolder in de nabijheid van de 'Regtkamer en de kom van de Gemeente' op grond, gekocht van de Ambachtsheer Christiaan Lodewijk Coster van Voorhout, uit eigen middelen een woonhuis bouwen. Tijdens de Volkstelling van 1839 woonde het gezin in huis nummer 71. Inwonend waren de 50-jarige Leidse Maria Elisabeth van Faarling en de 72-jarige Johannis van Olden, geboren in Voorhout. (Zijn geboorte is in Voorhout niet te vinden) Na zijn vertrek verkocht hij het huis aan de weduwe Henrietta Elisabeth Borgerhoff, waarna het overging op Van Schie en Sandbergen. Thans woont Hein van Velzen er. Op doktersadvies nam Van Olden na 22 jaar op 11 januari 1860 afscheid. Hij had veel last van reumatiek en wilde meer tijd vrij maken voor de opvoeding van zijn kinderen. Het gezin Olden zou tijdens een reis naar Afrika zijn overleden. Hun zeilschip zou zijn vergaan.⁶

Hendrik Derk Terwee 1860 - 1895

* Zwolle 1813 - Oegstgeest 1895. Inst.: 11 januari 1860.

Hendrik Derk Terwee was getrouwd met Gesiena Joosting. Wij kennen in ieder geval één dochter Margaretha Gesina. Terwee was vanaf 19 mei 1853 burgemeester van Oegstgeest toen hij zeven jaar later Voorhout

erbij kreeg. Ook was hij van 1852-1895 secretaris van Oegstgeest en vanaf 1860 secretaris van Voorhout. Het beroep van Terwee was oorspronkelijk zoutzieder. In Voorhout werd Terwee bijzonder gewaardeerd. Hij is de burgemeester met de meeste zittingsjaren (35). In 1885 vierde hij in Voorhout zijn 25-jarig ambtsjubileum. Ter gelegenheid van dit jubileum was het op 3 februari groot feest. Om tien uur haalden twee Voorhoutse raadsleden de burgemeester met een open rijtuig met vier paarden bespannen op van zijn woning in Oegstgeest. Bij de Postbrug werd de burgemeester opgewacht door een erewacht, bestaande uit een honderdtwintigtal jongelui. Te voet ging de stoet, voorafgegaan door muziek van de heer Grentius, over de Leidsevaart naar de ingang van de Herenstraat waar kwekelingen van het Seminarie Hageveld en een aantal leraren hulde brachten en een welkomstlied zongen. Vervolgens ging de stoet door een fraaie erepoort met het opschrift: "Hulde aan onzen Burgervader". Bij het Raadhuis verwelkomden de overige raadsleden hun burgemeester. De oudste wethouder, D. van Rijn, nam het woord, bracht de betekenis voor de ingezetenen voor het voetlicht en bood hem namens de Raad een fraaie bokaal op zilveren voet en dito deksel - waarop het beeld van de Nederlandse maagd zich verheft - als bewijs van waardering en vriendschap aan. Van daar werd de tocht, waaraan de overige leden van de Raad in rijtuigen gezeten, nu ook deelnamen, voortgezet tot aan de gemeenteschool. Hier werd opnieuw gestopt. Achttien in wit geklede meisjes bestrooiden de burgemeester met kleurig papier. In de school sprak hoofdonderwijzer Van Dobbelen de jubilaris toe en bood hem namens de ingezetenen een prachtig schrijfbureau en twee kristallen schalen op zilveren voet aan. De schooljeugd zong verschillende liederen en het: "Lang zal hij leven!" Een tweede erepoort droeg hetzelfde opschrift als het eerste. 's Avonds waren de Herenstraat en het Raadhuis feestelijk verlicht en bewoog zich een jubelende schare door het dorp en telkens wanneer zij de jubilaris ontmoetten, omringden zij hem en zongen het 'lang zal hij leven'. In het Stationskoffiehuis (thans Boerhaave) en de Bonte Koe was het tot ver in de kleine uurtjes feest.

Na 120 jaar zijn een aantal jubileumstukken, zoals bovenstaande bokaal, terug in Voorhout. Cor de Graaf, archiefinspecteur van het Regionaal Archief Leiden en Maria Louwense-Zimmerman, overhandigden de stukken 25 oktober 2005 in een speciale bijeenkomst op het gemeentehuis aan burgemeester De Ronde. Onder de archiefstukken met daarop het portret van de jubilaris, bevinden zich verzen aangepast aan het feest van de raadsleden M. Th. van der Prijdt, P.C. Prins en A. van Steijn.

Jacob Mattheus de Kempnaer 1895 -1900

* Arnhem 6 juni 1853 - Oegstgeest 23 januari 1900. Installatie: 1 juli 1895.

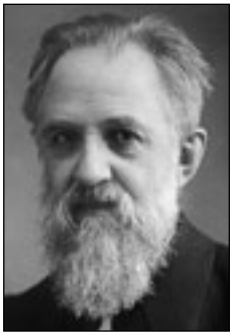
De Nederlands Hervormde De Kempnaer was tot 1895 burgemeester van

Voorschoten. Door zijn vroegtijdig overlijden was De Kempnaer maar kort burgemeester van Voorhout en Oegstgeest. In deze periode hebben zich wel enkele belangrijke gebeurtenissen voorgedaan. Zo werd in 1896 een deel van Oegstgeest door Leiden geannexeerd wat een terugval van het inwonertal meebracht van 40% en een inkrimping van het gemeentepersoneel. De enige "ambtenaar ter secretarie" -buiten de secretaris en de ontvanger- werd ontslagen, evenals de "asman"! Door de annexatie kwam De Kempnaer, die verhuisd was naar het

Terweepark bij het station Leiden, weer buiten Oegstgeest te wonen. Hiervoor kreeg hij dispensatie, maar dan moest hij wel elke week op maandag en vrijdag voor de inwoners van Oegstgeest te spreken zijn. Een paar weken voor de opening van het nieuwe Oegstgeester gemeentehuis overleed hij en werd begraven in de voormalige grafkelder van de familie Sohier de Vermandois bij de Groene of Willibrordkerk.

Jan Gijsbert Martinus van Griethuyzen 1900-1920 (Oegstgeest: 1930)

* Tull en 't Waal 3 sept. 1856 - Oegstgeest 1 januari 1933.
Installatie: 18 februari 1900

De vader van Van Griethuyzen was predikant en op jonge leeftijd verloor JGM zijn moeder. Zijn opleiding kreeg hij op de kostschool van de Hernhutters in Zeist en hij volgde daarna de HBS in Utrecht. Op 17 januari 1884 trouwde hij met W.J.H. van Griethuyzen, een verre nicht. Van Griethuyzen begon zijn loopbaan als gemeentesecretaris en ontvanger van Amersfoort en gemeentesecretaris van Voorschoten. Vervolgens werd hij benoemd tot burgemeester van Bleiswijk en Moerkapelle. Vanaf 1 september 1897 was hij gemeentesecretaris van Oegstgeest, waar hij in februari 1900 burgemeester werd. In aanwezigheid van de Voorhoutse raadsleden L. Hoogduin, G.T. van der Hulst, G. Prins, C. Westerbeek, P. van Rijn en P. van Reisen volgde de *'Installatie van den Edelachtb. Heer J.G.M. van Griethuizen. De Heer L. Hoogduin, oudste Wethouder, opent de vergadering, roept den nieuw benoemden Burgemeester een hartelijk welkom toe, wenscht hem geluk met zijne benoeming en spreekt het vertrouwen uit, dat hij steeds zal waken voor de belangen der ingezetenen en werkzaam zal zijn voor de welvaart der gemeente, waarop hij ZEA verklaart geïnstalleerd..*

Voorhout: Saluuti 2005

10 De Burgemeester dankt den Heer Hoogduin voor zijne waarderende woor-

den; ZEA. verklaart zich erkentelijk voor de hem ten deel gevallen Koninklijke onderscheiding en gevoelt zich gedwongen een woord te wijden aan de nagedachtenis van zijn voorganger en vriend, den Heer de Kempnaer, in de volle kracht des levens weggerukt. ZEA. is overtuigd van de grootte verantwoordelijkheid zijner betrekking en om des te beter de hem toevertrouwde gemeentebelangen te kunnen behartigen, roept hij den steun in van den Heeren Wethouders, Raadsleden, Secretaris en verdere Ambtenaren, waarna hij verklaart het presidium te aanvaarden. '.

Op 4 oktober 1918 roept de burgemeester Voorhoutse vrijwilligers op om zich aan te melden voor een op te richten Burgerwacht. Twee jaar later werd Voorhout 'zelfstandig'. Jan Gijsbert Martinus van Griethuyzen is benoemd tot ridder in de orde van Oranje Nassau.

Gerardus Bulten

1920-1938

* Rheden 3 november 1871 - Den Haag 14 januari 1955.
Installatie: 1 juni 1920

Bulten, hoofd van de openbare school van De Zilk, was na zestig jaar de eerste zelfstandige Voorhoutse burgemeester. Geboren in Rheden bij Arnhem was hij een zoon van NS-machinist Hendrik Albertus Bulten en Johanna Maria Brouwer. Gerrit trouwde eerst met Geertuida Maria van Noort en later met Elisabeth Catharina Kok. Zij kregen vijf zoons en drie dochters. Naast zijn burgemeesterschap was Bulten van 1918 tot 1929 lid van de Tweede Kamer voor de Algemene Bond (RKSP) en hoofdredacteur van De Katholieke Onderwijzer, het latere Katholieke Schoolblad en De Katholieke School.

Bulten begon zijn loopbaan in 1891 als onderwijzer van de Hervormde lagere school in Spierdijk. In 1893 verhuisde hij naar Noordwijkerhout om daar vijf jaar les te geven. Twee jaar later was Bulten hoofd van de lagere school in Nieuw-Schoonebeek in Drente, waarna hij hoofd van de Openbare Lagere School in De Zilk werd. In 1920 werd Voorhouts eerste burgemeester, Gerrit Bulten, op grootse wijze door de bevolking en St Cecilia binnen gehaald. Bulten woonde in de ambtswoning naast het Raadhuis.

Als vooruitstrevend burgemeester bevorderde Bulten de bouw van arbeiderswoningen, de aanleg van verharde wegen en de aanleg van waterleiding en gas en elektra. Grote zorgen maakte hij zich in 1931 over de groeiende werkloosheid. Daarnaast was hij oprichter en voorzitter van het Wit-Gele-Kruis en beschermheer van St. Cecilia en St. Hubertus. Op 27 augustus 1927 is Bulten benoemd tot ridder in de Nederlandse Leeuw.

Voorhout: Saluuti 2005

11

Tijdens een taxirit van Rijswijk naar Den Haag in 1937 stopte de ervoor rijdende auto zo plotseling dat burgemeester Bulten met zijn hoofd door de tussenruit schoot. Met een schedelwond en hevig bloedend werd de burgemeester naar een ziekenhuis in Den Haag vervoerd, waar de wond gehecht werd. Aan zijn hoed had hij het te danken dat de wond niet dieper was. Mevrouw Bulten bleef ongedeerd.

Zijn afscheid in het parochiehuis was groots. Op ondubbelzinnige wijze namen organisaties afscheid. De voorzitter van het Comité tot Huldiging van de burgemeester, H.A. Allard, ging uitgebreid in op zijn Voorhoutse conduitestaat. Ook spraken dokter Bots, dominee J.J.H. Klomp, pastoor Warmenhoven, broeder Modestus van de BNS, de voorzitter van St Cecilia, F.M. Angevare, C. van den Burg namens de Volksbond en nog vele anderen lovende woorden.

Mr Gerard Frans Willem Berckel 1938-1947
 * 's Gravenhage 6 dec. 1906 - Leiden 15 mei 1966.
 Installatie: 1 juni 1938.

Van Berckel volgde het gymnasium en studeerde aan de universiteit van Leiden voor rechtsgeleerde. In 1933 behaalde hij zijn doctoraal. Hij woonde in Den Haag en werkte als volontair op de secretarie van Rijswijk. Van Berckel was ondermeer bestuurslid van de RK Reclasseeringsvereniging in Den Haag. Bij zijn komst naar Voorhout was hij ongehuwd. Zijn intocht begon 's middags om 3 uur bij de ruïne van Teylingen. Bij het gemeentehuis werd Van Berckel van harte welkom geheten door de voorzitter van het Comité van Ontvangst. H.A. Allard. Loco-burgemeester P.A. van Reisen installeerde de nieuwe burgemeester. In zijn installatierede stelde van Berckel: "... te streven naar het welzijn van een gemeente als Voorhout, wat misschien een zware, doch nimmer kleurloze taak zal zijn." Na zijn aantreden liet hij in 1939 een nieuwe burgemeesterswoning in het Overbosch aan de Leidsevaart bouwen. Van Berckel werd in 1947 burgemeester van Noordwijk. (Foto: Coll. Genootschap Oud Noordwijk)

C.J.M. de Graaff 1947-1955
 * Den Haag -
 Benoeming / Installatie : 1 januari / 12 april 1947

De Graaff was burgemeester van Borne. Ook de inkomst van burgemeester De Graaff begon bij de ruïne van Teylingen, waar ook hij werd verwelkomd door H.A.

Allard. In de raadszaal was het druk. Dirk (Draadje) Diemel, van de plaatselijke radiodistributie, had gezorgd voor geluid in de huiskamers van de "gemeentenaren".

Bij zijn installatie zei de burgemeester: 'Met deze waarachtige gemoedsinstelling durf ik mijn taak in Voorhout blijmoedig te aanvaarden, wetende dat wat God in bescherming neemt en Zijn Zegen schenkt, tot ons aller welzijn zal strekken.'

Burgemeester valt (bijna) over sloop schuurtje

In juli 1949 stonden B. en W. (maar men fluisterde meer de B.) in een kort geding voor de officier van justitie. Het betrof een onrechtmatig en vroegtijdig met de grond gelijk maken van een houten schuur van de weduwe R. op grond van Ned. Herv. Gemeente, grond die overigens wel op termijn over zou gaan naar de gemeente. Zover was het echter nog niet. De rechter oordeelde dat, op straffe van honderd gulden per dag voor het niet nakomen van dit oordeel, voor 5 augustus de schuur weer overeind moest staan. Het proces had verstrekkende gevolgen en galmde door Voorhout. Tijdens de raadsvergadering van augustus 1949 was de sfeer te snijden. De bom barstte natuurlijk. B. en W. oordeelden juist gehandeld te hebben maar vergeten waren verweer aan te tekenen. Een minnelijke schikking leek gewenst. Toch vroeg hij, overtuigd van de overwinning, financieel mandaat voor een nieuw rechtsgeding. De raadsleden buitelden over elkaar. Ze geloofden de burgemeester niet, te meer daar bij monde van Van den Nouland bleek dat hij op vragen onjuist geantwoord had. Er vielen woorden zoals dictoriaal en falend optreden van de burgemeester; meerdere raadsleden keurden zijn beleid af. Ook Spierenburg stond zeer wantrouwend tegenover het beleid. De woorden die hij bezigde moest hij terugnemen. "Dat doe ik nooit," was zijn antwoord. Men schaamde zich om Voorhouter te zijn. De kosten van een nieuw proces beliepen meer dan zeventuizend gulden. Wanneer men dit overziet, mag men verwachten dat geen der raadsleden het voorstel van de burgemeester zou ondersteunen. Niets was minder waar. Het voorstel werd volledig ondersteund. Zoiets heet nu politiek. Alleen Jansze stemde tegen en Koomen stemde blanco. En als bij toverslag veranderde na de stemming de verhoudingen. Nog even en het werd gezellig.

Motie van afkeuring

Vijf jaar later was het opnieuw hommeles. Op 3 mei 1954 nam de gehele raad een motie van afkeuring tegen burgemeester De Graaff aan. De burgemeester werd eigenhandig optreden met overschrijding van zijn bevoegdheden verweten. Hij gaf onder meer toestemming aan de firma Demavo tot het bouwen op grond aan de Prins Bernhardstraat, zonder dat de raad akkoord was gegaan met de grondver-

koop. Demavo⁷ was opgericht door de burgemeester, twee (oud-) wethouders en de kerkmeesters.⁸ Een jaar later vertrok De Graaff; eerst een half jaar met ziekteverlof en daarna per 1 januari 1956 zoals gebruikelijk met eervol ontslag.

Eric Johan Maria Kolfshoten 1955-1956

* Gestel en Blaarthem 26 februari 1917 - Rijswijk 10 december 1995

Kolfshoten is de zoon van Theodorus Carolus Petrus Maria Kolfshoten (burgemeester van Gestel en Blaarthem en Edam) en Maria Petronella Clara Anna Dobbey-auce. Het echtpaar kreeg twee zoons. Naast zijn burgemeesterschap van Alkemade was Kolfshoten belast met het waarnemend burgemeesterschap in Voorhout. Zijn lange loopbaan in het kort: tot augustus 1948 ambtenaar gemeente Edam; burgemeester van Eemnes 1948-1954; burgemeester van Alkemade 1954-1965; waarnemend burgemeester van Voorhout juli 1955 - mei 1956; burgemeester van Leidschendam 1965-1980 en voor de KVP lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal 1959-1967 en 1969-1971. Daarnaast kende hij vele nevenfuncties en hield hij zich in de Tweede Kamer bezig met een fors aantal zaken.

Paschalis Martinus Franciscus Smolders 1956-1965

* Geertruidenberg 5 aug. 1910 - Leiderdorp 27 mei 1998
Benoeming / Installatie: 1 / 7 mei 1956

In zijn jeugd logeerde Pascal veel bij familie in Noordwijkerhout en leerde vanuit die hoek de bollenstreek kennen. De jonge Pascal was echter nogal technisch aangelegd en gek van radio en televisie. Dat was "hot" in die tijd. Op zeventienjarige leeftijd behaalde hij zijn diploma HBS-B en ging als vertegenwoordiger bij Telefunken werken. In zijn vrije tijd kroop hij op daken om antennes aan te leggen. In Scheveningen stond hij eens voor Telefunken op een beurs, niet wetende dat zijn latere vrouw, Thea Nieuwerkerk (geboren 2 september 1927), op dat moment in haar geboorteplaats Den Haag, aan de rand van Scheveningen) in de box lag.

Zijn moeder zei: "Je moet maar geen burgemeester worden, want dat verdient niet genoeg, terwijl je wel hard moet werken vanwege de vele taken die pro deo moeten gebeuren". Er werd hem aangeraden dat hij beter op een gemeentesecretarie kon gaan werken, want dan had hij een baan met een goed salaris en

werkdagen van negen tot vijf. Pascal Smolders volgde dat advies op en werkte vervolgens in Raamsdonk (1927-1928) en Culemborg (1928-1946). Ondertussen haalde hij diploma's "Gemeenteadministratie". In 1946 solliciteerde hij naar de functie van gemeentesecretaris in Warmond en werd op voorstel van burgermeester Von Fisenne voor vijfduizend gulden per jaar aangenomen. Daarna maakte hij de overstap naar het burgemeesterschap van Voorhout. Door het vertrek van Von Fisenne werd Smolders tevens waarnemend in Warmond. Deze waarneming duurde tot 30 oktober 1961. Vanaf 1 november 1965 was Smolders burgemeester van Alkemade.

Gerardus Anthonius Stolwijk 1966-1975

* Zwammerdam 1919 - 18 juli 1984.

Benoeming / installatie: 5 / 16 april 1966

Stolwijk begon zijn opleiding op het Seminarie Hageveld in Heemstede, maar kwam spoedig tot de ontdekking dat hij eigenlijk geen priester wilde worden. Als volontair kwam hij in 1936 in Reeuwijk terecht. Na drie jaar werkte hij voor een paar jaar in de distributiedienst en klom op tot chef financiën. Vanaf 1948 was Stolwijk gemeentesecretaris van Sassenheim en daarna burgemeester in Voorhout, waar hij zich goed thuis voelde. Hij was teleurgesteld over het feit dat een prachtig nieuw bejaardencentrum in de ogen van Gedeputeerde Staten geen genade vond. Het grootste bezwaar was dat het "over de brug" zou komen te liggen. De problemen voor Voorhout bestonden uit een complex aantal zaken. Denk maar eens aan een ontbrekende ruimtes voor de Volksuniversiteit, een eigen zwembad, een sporthal voor bijvoorbeeld Bax-Foreholte en de bibliotheek. De betrokkenheid van de bevolking viel tegen. Er was weinig interesse voor hearings en de vragen die gesteld werden waren niet van de belang, aldus een scheidende burgemeester. Ook discussies van burgers met de raad vielen tegen. Na ruim negen jaar vertrok Stolwijk 10 oktober 1975 naar Monster. Ook al was hij niet uitgekeken op ons dorp, toch wilde hij iets nieuws aanpakken. "Ik wil alleen weer eens een nieuwe stoel hebben," vertelde hij lachend. Hij had geen enkele reden om te vertrekken. Kenmerkend was zijn tegenstand tegen de bouw van een Bollenstad nabij Voorhout, omdat naar zijn mening de open ruimte open moest blijven. Voorhout moest niet volgebouwd worden voor anderen, de identiteit van het dorp kwam daarmee in gevaar. Hij verwachtte bij grootschalige bouw een druk van Amsterdam. Na zijn vertrek vielen zijn ideeën aan gruzelementen. "Zo'n man krijgen we beslist niet meer terug," aldus een onbekende Voorhouter in de krant. Het waren voorspellende woorden.

Mathieu Th. van de Wouw 1976-1989

* Eindhoven 1940.

Installatie: 1 mei 1976

Treffend typeerde Alien Lap (PPR) Van de Wouw bij zijn 12½ jarig burgemeesterschap. M.Th. Van De Wouw - Burgemeester staat voor: Mijnheer de voorzitter; Toegewijd; Haantje de voorste; Voortouw nemend; Dominant; Wilskrachtig; Overdonderend; Uitbreidingsgezind; Welgeinformeerd; Beminnelijk; Uitgekookt; Regelend; Geprikkeld; Eigengereid; Manipulatief; Econo-

misch; Evenwichtig; Slagvaardig; Trots; Eigenzinnig en Rustig(er). Wat moeten we hier nu nog aantoevoegen?

Na zijn Mulo begon Van de Wouw als loketbediende bij de PTT en werd middelbaar ambtenaar. Na zijn diensttijd volgde hij de HBS. Binnen de PTT solliciteerde Van de Wouw naar de Hogere Opleiding Personeel PTT. Voor deze opleiding was Hoger Onderwijs vereist. Hij voltooide de vierjarige opleiding in drie jaar.

Van de Wouw was inmiddels referendaris geworden. Toen hij in Zoetermeer woonde volgde hij de studie economie aan de Erasmus Universiteit. Omdat hij door de KVP gevraagd werd in de gemeenteraad te komen, maakte van de Wouw de opleiding niet af. De combinatie werk-studie en politiek was in 1970 onhoudbaar. Twee jaar later werd hij wethouder sportzaken. Al op zijn dertigste zag hij een blijvende wethoudersfunctie niet zitten. De politiek wilde hij niet in, maar hij dacht wel aan een burgemeesterschap. Het waren grootse ontwikkelingsplannen -de door Stolwijk gevreesde Bollenstad- die Van de Wouw in Voorhout deden belanden. Sceptis alom, maar de Bollenstad kwam er gelukkig niet. Wel kreeg Van de Wouw al snel de bijnaam bouwpastoor. Het was niet zijn bedoeling lang te blijven. "Je kon hier iets opbouwen." Dat klopte. Kijk maar in Oosthout. In die bouwplannen was zelfs aan een nieuw gemeentehuis gedacht. De burgemeester was ook commissaris van Huis ter Duin in Noordwijk. Was hier sprake van belangenverstrengeling? Dit hotel namelijk was een dochteronderneming van bouwbedrijf Noorlander uit Leiderdorp, het bedrijf dat nauw betrokken was bij de bouw van Oosthout. Het commissariaat leidde tot stekelige opmerkingen, maar Van de Wouw zei: "Dat was bij de raad bekend en men had geen commentaar."

Na dertien jaar volgde 1 december 1989 het burgemeesterschap van Barendrecht. "Voorhout is aan een andere burgemeester toe," vond hij. Onder zijn 'bewind' kwamen tot stand: de sporthal, de wijk Oosthout, de plannen voor een nieuwe gemeentehuis en groeide het aantal inwoners van ruim 6000 naar bijna 10.000. Na zijn vertrek werd Daan IJdo loco-burgemeester.

Miriam E.B. de Goeij-Smulders 1990-1997

* Gouda 1943.

Benoeming / Installatie: 26 / 27 april 1990

Bij haar installatie meldde de eerste vrouwelijke Voorhoutse burgemeester dat ze zich heel snel in Voorhout zou thuis voelen. Men vond haar een bestuurlijke kanjer. Het was haar eerste burgemeesterschap. Geboren in Gouda groeide Miriam Smulders op in Voorburg. Na haar middelbare school volgde zij cursussen in Ierland en Canada. In plaats van een studie geschiedenis en staatsinrichting werd het door privé omstandigheden een job bij een PR-bureau. Aan de taken van huisvrouw en moeder had zij te weinig. "Ik wilde er graag iets bij doen." Via de politiek kwam ze als wethouder in Bleiswijk. De Goeij kwam in Voorhout in een gespreid bedje. Haar voorganger verdubbelde met de ontwikkeling van Oosthout het aantal inwoners; een nieuw gemeentehuis was in aanbouw en het station op komst. In tegenstelling tot Van de Wouw vond ze roken verschrikkelijk.

In 1995 kwam de burgemeester in een hevige botsing met de raad, in casu Daan IJdo. Het ging om een bedrag van f 190.551 dat vanuit een regionale pot was toebedeeld als subsidie voor woningen en het moest voor 1 december worden besteed, anders kon men er naar fluiten. Volgens IJdo was dat absoluut niet nodig en kon men best nog even wachten. IJdo werd verweten zich niet in de stukken te hebben verdiept. De botsing liep zo hoog op dat in november de Voorhoutse raad van de burgemeester af wilde. Een vertrouwenscommissie bestaande uit de vijf fractievoorzitters van de politieke partijen bracht een negatief advies uit over de herbenoeming van De Goeij. Zou zij toch herbenoemd worden, dan volgde een motie van wantrouwen. Dat zegt overigens niets; een Raad kan de burgemeester niet naar huis sturen. Een tijdelijke opvolger had men al op het oog: C.A. Bos, oud-burgemeester van Katwijk. De belangrijkste klacht over de burgemeester betrof haar optreden in de politiek en op het gemeentehuis. Na een reeks aanvaringen was er een onwerkbaar situatie ontstaan. De burgemeester leefde op voet van oorlog met haar ambtenaren. De burgemeester werkte vierentwintig uur per dag en verwachtte dat ook van anderen. In december bleek er over het advies van de vertrouwenscommissie gelect te zijn. Door de Commissaris van de Koningin, mevrouw J. Leemhuis-Stout, werd een onderzoek naar het 'lek' ingesteld. Raadslid Jacques Beelen: "Er wordt geen lek gevonden, er is eerder sprake van een vergiet." De burgemeester verdacht de vertrouwenscommissie, waarvan Daan IJdo (de man die de burgemeester installeerde) voorzitter was, van het lekken. Sommigen dachten

dat Voorhout voor De Goeij te klein zou zijn. Hoe dan ook, nog voor de Kerst ontnam de raad haar al haar portefeuilles. Uit onderzoek bleek echter dat een onderzoek naar bestuurlijke verhoudingen geen rem op de herbenoeming van De Goeij was. "We zijn nu over het dieptepunt heen," vertelde zij de pers. Ook in het rapport Storm van maart 1996 zegevierde de burgemeester. Hierover was Politiek Voorhout zeer verontwaardigd. Niet De Goeij, maar de oude rotten vormden het probleem, vernamen zij. Er moesten koppen rollen. Die van De Goeij viel uiteindelijk op 24 juni 1997. Wegsturen zonder een schandaal mag uniek genoemd worden en is nog niet eerder voorgekomen. De burgemeester keek niet om in wrok. "Als ik de raad buiten beschouwing laat, kijk ik met veel plezier terug op het dorp Voorhout. De bevolking is ontzettend aardig. In moeilijke tijden heb ik enorm veel steun van ze gehad." Ze wilde niet terugschoppen en verliet Voorhout met opgeheven hoofd. In de herbenoemingperiode heeft de burgemeester alles van zich afgeschreven. "Het boek ligt klaar." Het is alleen nooit verschenen. De HKV is natuurlijk erg nieuwsgierig naar dat boek. Joop Warmenhoven ervoer de achter hem liggende periode toen als tropenjaren. Mirjam de Goeij wisselde in Berkel en Rodenrijs met Cor de Ronde, die toen niet kon bevroeden dat hij opnieuw in een fusiegemeente terecht zou komen.

Cornelis Johannes de Ronde 1998-2006

* Geboren Zoetermeer 9 april 1943. Waarnemend burgemeester: 1 september 1997. Benoeming / installatie: 16 / 20 februari 1998

Na de Mulo A volgde De Ronde bedrijfseconomie en marketing. In die laatste hoedanigheid kwam hij tot 1985 terecht bij de NNZ industriële verpakkingen Groningen. Al eerder was hij fractievoorzitter van het CDA in Dongen. Naast de politiek was hij vice-presidentcommissaris bij NV Intergas, adviseur bij Stuivers Groep BV

Bergambacht en adviseur bij de Bergse Hoeve BV Bergen op Zoom. Hij is een man die vroeger talloze bestuursfuncties vervulde. Nu is het beperkt tot een commissariaat, een adviseurschap, lid van beroepscommissies personeelsaangelegenheden en lid van het bestuur van de KNHM in Zuid-Holland. In Voorhout is hij beschermheer van de schietvereniging St Hubertus, evenals al zijn voorgangers vanaf Bulten.

De Voorhoutse politiek was blij met de benoeming van pragmaticus De Ronde, die na Willemstad (1985-1996), Putte (waarnemend 1995-1996) en (waarnemend in) Berkel Rodenrijs (1997) aan zijn laatste station in Voorhout als burgemeester begon. Men noemt hem een mens van harmonie en consen-

sus. Loco-burgemeester Rene Lucas prees bij de installatie de zachte eigenschappen van De Ronde. Volgens de Ronde was er niets mis met Voorhout. Zijn favoriete stelling: "De Gemeente Voorhout is een dienstverlenend bedrijf met zeventig medewerkers, zo'n dertig miljoen gulden omzet en 12.000 klanten- en daar doen we het toch voor." Het enige negatieve aan zijn komst naar Voorhout was het vertrek uit Willemstad. Toch was hij niet bang hier niet te aarden.

De Ronde draagt de historie een zeer warm hart toe. Hij was begin 1998 initiatiefnemer tot de oprichting van de Historische Kring Voorhout.

Op de laatste dag van 2005 neemt Cor de Ronde afscheid van Voorhout, dan gaat hij met vervroegd pensioen. Of hij vertrekt naar zijn geliefde Willemstad, waar ook zijn zoon woont, is niet bekend. De nieuwe gemeente Teylingen gaat verder. Wie daarvan burgemeester wordt zal de komende maanden blijken. ■

Noten

1. Het Ned. Patriciaat 1937 spreekt van het overlijden in New Castle in 1848. De Ned. Leeuw van 1846.
2. RAL. NH.Otr. B-276v. Ondertrouw 7-10-1802. Getuigen: Alida den Backer, tante, Hogelandsche Kerkgracht en Catharina Soetbrood, [schoon]moeder in Maccum Vriesland) 3 RAL. SA II. Inv.nr. 1373.
4. Mogelijk zijn er over het gedrag van burgemeester Visser als schout van het ambachtsbestuur en de polderbesturen en de indiensttreding van een nieuwe schout en secretaris nog diverse stukken te vinden. (OA Rijnland 1440-1857 Inv.nr. 7803)
5. Kinderen van burgemeester Van Olden:
 1. Johannis van Stein, geboren op 05-05-1839. De wettelijke erkenning en wettiging vindt plaats op 14 november 1839.
 2. Rudolph Edouard van Olden, geboren op 13-09-1843 huis 71, overleden op 30-09-1843.
 3. Henriëtte van Olden, geboren op 05-08-1845 huis 71.
 4. Jaqueline Marie van Olden, geboren op 23-09-1846 huis 71, overleden op 17-03-1847.
 5. Jacques Theodore van Olden, geboren op 26-07-1848 huis 71.
 6. Maria Anna van Olden, geboren op 02-08-1849 huis 71.
 7. Louise van Olden, geboren op 12-11-1850 huis 71, overleden op 27-05-1857.
 8. Anna van Olden, geboren op 05-05-1854 huis 71, overleden op 09-09-1854. (Geregistreerd als Alida)
 9. Ada Louise van Olden, geboren op 15-11-1857 huis 71.
6. Voorhout Deze Week 4 februari 1969.
7. DeMaVo stond voor De Maatschappij Voorhout. De burgemeester was geestelijk adviseur en belangenbehartiger.
8. Kopie motie van afkeuring in: Joop Warmenhoven. *Dirk Draadje III*, pag. 26. Voorhout 2003.

Verdwenen panden:

De Bonte Koe, Seminarie Hageveld, de Agnes, de (oude) Nagelbrug en boederij Kerkzicht.

Kantoorpand Engelselaan 49

Marco van der Kruk

Spinellis Assurantiën & Partners v.o.f. is sinds 15 februari 2003 gevestigd aan de Engelselaan 49. Voorheen was hier het bollenadministratiekantoor van de firma P. Verdegaal & Zn. gevestigd.

Deze oude bollenschuur is ongeveer 20 jaar geleden, naar ik heb begrepen, als kantoor in gebruik genomen (althans de benedenverdieping). Tot ongeveer begin 2001 heeft de firma de Wed. P. Verdegaal het in gebruik gehad.

Op de eerste verdieping bevinden zich nog steeds vier droogrekken voor bollen. Zij zijn de moeite van het bekijken waard! Eind 2004 zijn alle ramen en kozijnen van de benedenverdieping vervangen. Vier daarvan kunnen nu open slaan. Hiervoor kon er geen enkel raam open.

Het pand is aan de buitenkant ongewijzigd en zoveel mogelijk in de oude stijl behouden. Wel is de binnenkant opnieuw geschilderd.

Postbus 41 (m) 06 - 25 09 33 93
2215 ZG Voorhout (e) info@spinellis.nl
(t) 0252 - 21 78 83 (w) www.spinellis.nl
(f) 0252 - 22 50 51

Spinellis Assurantiën & Partners: Uw financieel adviseurs

Bel ons voor een vrijblijvende afspraak op: 0252-217883.
Ons bezoekadres is Engelselaan 49, 2215 RJ te Voorhout

hypotheken • verzekeringen • financieringen • pensioenen • financiële planning

Het is nu officieel een kantoorpand (met niet agrarische bestemming) en wij hopen het nog jaren lang te kunnen gebruiken als kantoor. Wij vinden dat we op een fijne mooie en rustige locatie werken. Wij, maar ook onze klanten, vinden het een markant pand. De uitstraling en ongedwongen sfeer maakt dat mensen zich er meteen op hun gemak voelen.

Wilt u ooit eens een kijkje nemen? Wij nodigen u uit (wellicht in samenwerking met de HKV) eens op een zaterdag te komen kijken. ■